

Първиятъ.

Е, тъй е, тъй!... Кога се позамисля,
що сме биле, и виждамъ какво става —
боли си ме . . .

Но казвамъ си: така
ще различимъ що е добро отъ зло.

Вториятъ (Пресича го)

Нали, нали? . . . зло всѣко за добро е . . .

Вървя насамъ — и мисля си съсъ болка:

Да бѣше старата черкова сега
средъ селото — тъй както е била . . .

Кой знай дали би имало дестина
да влѣзатъ тамъ на Бога да се молятъ! . . .

(Замисля се, трѣсва укорно глава)

Преди да ни поробятъ — тъй било,
съмъ слушалъ азъ отъ старци бѣлобради . . .

А пъкъ сега! . . .

И право е, що казватъ
по-старитѣ: кога изгубимъ нѣщо —
разбираме, че то е било цѣнно! . . .

(Мълчание)

(Чуватъ се молитственни пѣсни)

Първиятъ. (съ болка)

— Дано, дано несретата ни бжде
поука днесъ . . . Дано и Господъ чуе
молбата ни: отъ робство да спаси
народа ни . . .

Вториятъ. Дано ни Господъ чуй!
(Мълчание).

Първиятъ (Като се вслушва)

Да влизаме. Нали се отморихме!

(Току що станали да трѣгнатъ — явява се по пжте-
ката бѣлобрадъ старецъ).

II.

(Старецътъ е прегърбенъ, миналъ стотѣхъ
гадини, съ тояжка въ дѣсница се изправя).

Вториятъ.